

NVE

HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS
Postboks 702
8654 MOSJØEN

Vår dato: 26.02.2026

Vår ref.: 202600537-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet ved Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga, Vefsn kommune, Nordland fylke

Vi viser til søknad av 18.12.2025 fra Helgeland Kraft Vannkraft AS om tillatelse til å midlertidig fravike manøvreringsreglementet for Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga i Vefsn kommune.

Først i brevet finner du NVEs vedtak med tilhørende vilkår. Deretter kan du lese om tiltaket og NVEs begrunnelse for vedtaket.

NVEs vedtak

NVE gir tillatelse til at Helgeland Kraft Vannkraft AS kan midlertidig fravike manøvreringsreglementet for Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga og senke magasinene henholdsvis 6,3 m, 2,2 m og 4,8 m under LRV i perioden 02.03.2026-23.03.2026. Vedtaket er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

NVE stiller følgende vilkår

- Alle vannstandsendringer skal skje gradvis slik at stranding av fisk og andre vannlevende organismer minimeres eller unngås så langt det er mulig.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under LRV.
- Det skal meldes fra til NVE når tiltaket er gjennomført.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Instrumentering for registrering av vannstand inntil 0,5 m under LRV skal etableres samtidig med at magasinet likevel er nedtappet, dersom slikt utstyr ikke allerede er etablert. Det følger av punkt 4.4 i NVEs retningslinjer av 12.02.2024 for registrering av vannstand i reguleringsmagasin.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95,

Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

- Berørte parter skal kontaktes direkte for å bli informert om tiltaket. Informasjon om tiltaket skal i tillegg publiseres på relevante nettsider, som selskapets hjemmeside og sosiale medier. Vi ber om at Helgeland Kraft Vannkraft AS kontakter kommunen for å legge ut informasjon om tiltaket på kommunens nettsider.
- NVE forutsetter at Helgeland Kraft Vannkraft AS opprettholder dialog med Røssåga/Toven reinbeitedistrikt.
- NVE forutsetter at Helgeland Kraft Vannkraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Mulighet til å klage

Vedtaket kan klages på. Se opplysninger om rett til å klage på siste side.

Om søknaden

NVE har mottatt en søknad om tillatelse til å senke vannstanden i Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga, som er et sidevassdrag til Drevjavassdraget. De tre magasinene er tilknyttet Kaldåga kraftverk.

Helgeland Kraft Vannkraft planlegger å utbedre bunnstokken i Envatn og Tovatn og lukekassen i inntaket til Femvatn. Arbeidet startet i 2025, men ble avbrutt på grunn av mildvær og mye nedbør. Alle lukene ligger under laveste regulerte vannstand (LRV), og magasinene må derfor tappes ned under LRV for at tiltakene skal kunne gjennomføres.

Gjeldende konsesjon for reguleringen av Envatn og Femvatn er gitt i kongelig resolusjon av 17.01.1958. For Tovatn er gjeldende konsesjon gitt i kongelig resolusjon av 04.12.1959. LRV er satt til kote 663,3 i Envatn, kote 672,9 i Tovatn og kote 711,8 i Femvatn. Det er søkt om å senke vannstanden under LRV med inntil 6,3 meter i Envatn, 2,2 meter i Tovatn og 4,8 meter i Femvatn. Tiltakene er planlagt gjennomført i perioden 02.03.2026–23.03.2026.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter og Røssåga/Toven reinbeitedistrikt for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. NVE har gjengitt deler av uttalelsene under. Uttalelsene i sin helhet er tilgjengelige på sakens side:

<http://www.nve.no/9827/V>.

Nordland fylkeskommune uttaler i e-post 30.01.2026 at de har undersøkt tiltaket mot sine kulturminneregistre og ikke har noen kulturminnefaglige merknader.

Fylkeskommunen anbefaler videre at Miljødirektoratets håndbok M-1941 benyttes som metode for å vurdere virkninger for vannmiljø, og mener kunnskapsgrunnlaget er for svakt. De peker på at nedtapping under LRV kan påvirke naturmangfoldet og at eventuell tillatelse bør inneholde vilkår om at:

- nedtapping skjer så langsomt som nødvendig for å unngå erosjon og tørrlegging av sårbare soner

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

- tiltakshaver etablerer løpende overvåking, dokumentasjon av vannstand og rutiner for avvikshåndtering

Statsforvalteren i Nordland vurderer i e-post 06.02.2026 at den planlagte nedtappingen ikke vil berøre særskilte naturverdier i vannforekomsten eller områdene rundt. Tiltaket kan gi noe negativ effekt på bunndyr og ørret fordi stor nedtapping av vannet reduserer nærings- og oppholdsområder i grunne soner. Statsforvalteren forutsetter derfor at nedtappingen skjer langsomt nok til at organismer kan trekke til dypere vann og unngå stranding.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket kan påvirke friluftsinteressene noe, men at konsekvensene blir små på grunn av gjennomføringstidspunktet og den korte varigheten.

De informerer om at tiltaksområdet ligger innenfor sommerbeite for Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Selv om tiltaket er planlagt ferdigstilt i god tid før reindriften tar området i bruk, ber Statsforvalteren om avklaring og dialog med Røssåga/Toven reinbeitedistrikt.

Helgeland Kraft Vannkraft AS har kommentert uttalelsene på e-post 06.02.2026. NVE har oppsummert kommentarene:

Søker opplyser at tiltaket ikke innebærer noen terrenginngrep og at arbeidene utføres i eksisterende sjakter og tunneler på snødekt vinterføre. Hvis det likevel avdekkes kulturminner, vil søker melde dette til fylkeskommunen i tråd med kulturminneloven § 8.

Helgeland Kraft Vannkraft oppgir at tiltaket gjelder nødvendig vedlikehold av bunnstokk og lukekasse, og at arbeidet skal vare i tre uker. Søker har vurdert tiltaket etter vannforskriften § 12, og mener at det korte, begrensede og reversible tiltaket ikke vil forringe miljøtilstanden eller hindre måloppnåelse. Eventuelle effekter på bunnhabitat, gyte- og oppvekstområder beskrives som kortvarige og forbigående.

Videre mener søker at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig etter naturmangfoldloven § 8 og at full utredning etter M-1941 er uforholdsmessig, gitt tiltakets karakter og varighet. De forklarer at nedtapping og gjenoppfylling av magasinene vil skje gradvis og så skånsomt som mulig for å redusere risiko for negative effekter på bunndyr, fisk og annet akvatisk liv. Helgeland Kraft Vannkraft mener det ikke er nødvendig med egne avbøtende tiltak utover dette. Til slutt viser søker til at løpende overvåking og dokumentasjon av vannstanden inngår i ordinær drift, og at eventuelle avvik håndteres gjennom etablerte rutiner.

NVEs vurdering av tiltakets virkninger for allmenne interesser

NVE kan gi tillatelse til å fravike et manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet. I det følgende vil vi vurdere tiltakets påvirkning på reindrift, kulturminner, friluftsliv og naturmangfold.

Kunnskapsgrunnlaget

Nordland fylkeskommune vurderer kunnskapsgrunnlaget som begrenset og savner informasjon om naturtyper og arter i og rundt magasinene. De viser til naturmangfoldloven §§ 8–10 og anbefaler at føre-var-prinsippet legges til grunn. De mener en eventuell tillatelse bør

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

inneholde vilkår som sikrer skånsom gjennomføring, begrenset varighet og minimal påvirkning på naturmangfoldet. Helgeland Kraft Vannkraft viser til at arbeidet inngår i ordinær drift og mener at krav om full utredning etter M-1941 vil være uforholdsmessig sett opp mot tiltakets karakter og varighet.

Naturmangfoldloven § 8 sier at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. NVE mener at vurderingene våre er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jamfør naturmangfoldloven §§ 8-12, og at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak i denne saken. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av relativt kort varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig drift av reguleringsanlegget. Om NVE gir tillatelse til å midlertidig fravike manøvreringsreglementet, vil vi stille vilkår om at vannstandsendringer skal skje gradvis, slik at stranding av fisk og andre vannlevende organismer minimeres eller unngås så langt det er mulig.

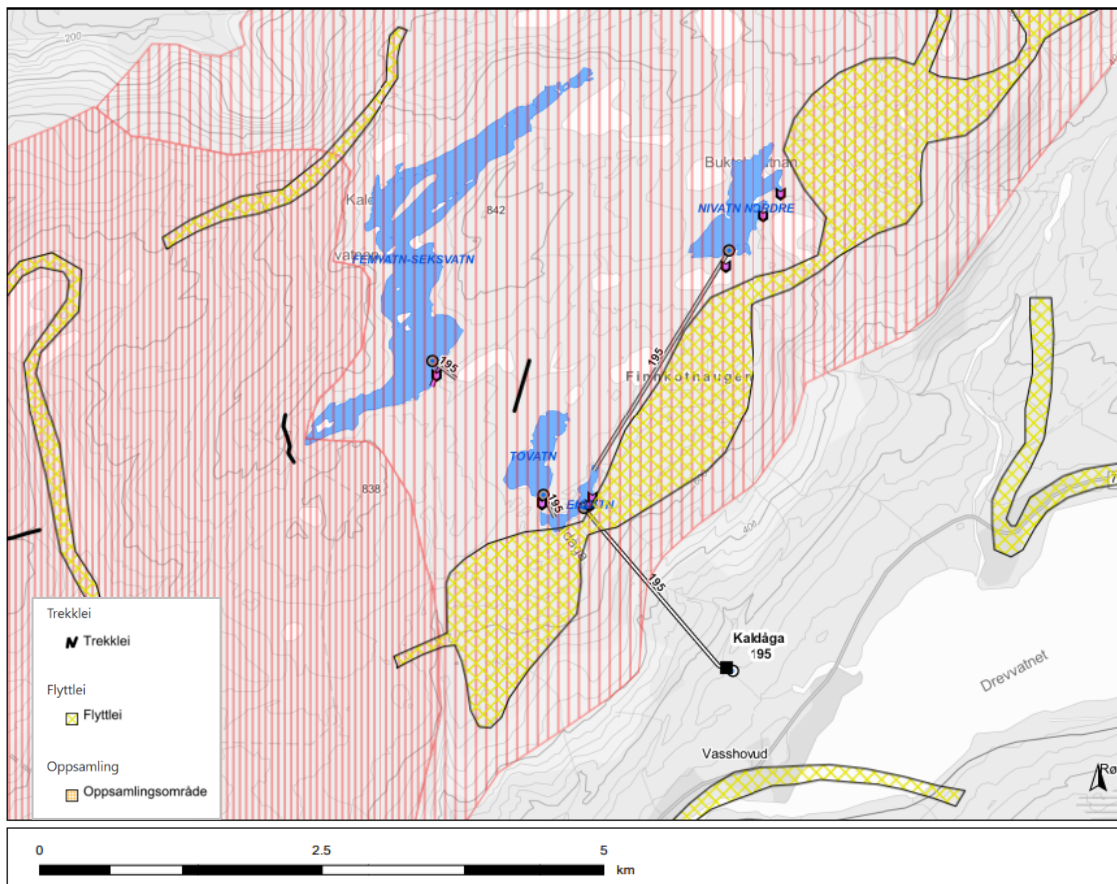
Reindrift

Tiltaksområdet ligger innenfor sommerbeitet for Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, og det går flyttleier og trekkleier gjennom området (Figur 1). Statsforvalteren i Nordland vurderer at tiltaket er planlagt ferdigstilt i god tid før reindriften tar området i bruk, men ber om avklaring og dialog med reinbeitedistriktet. Tiltakshaver forteller NVE at de har informert reindriftsutøveren på Toven om tiltaket. NVE vurderer det som lite sannsynlig at tiltaket kommer i konflikt med reindriften, ettersom fraviket gjelder første del av mars. NVE forutsetter likevel at Helgeland Kraft Vannkraft opprettholder dialog med reinbeitedistriktet. Røssåga/Toven reinbeitedistrikt ble orientert om søknaden i høringsrunden, men NVE har ikke mottatt uttalelse fra reinbeitedistriktet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 1: Sommerbeiteområder (rødt), flyttleier (gult) og trekkleier (sort) i nærheten av tiltaksområdet. (Kilde: Naturbase).

Kulturminner

Nordland fylkeskommune vurderer at tiltaket ikke berører kjente, verneverdige kulturminner som de forvalter. De minner samtidig om at tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom det under arbeidet oppdages fornminner, jmfør kulturminneloven § 8 andre ledd. Helgeland Kraft Vannkraft mener det er lite sannsynlig at det vil avdekkes kulturminner under arbeidet. Dersom det likevel skulle avdekkes kulturminner under arbeidet, vil de melde dette til fylkeskommunen. NVE legger til grunn at tiltakshaver følger gjeldende lover og regler til enhver tid.

Friluftsliv

Statsforvalteren vurderer at friluftslivinteressene i området kan bli noe negativt påvirket. På grunn av tidspunktet for gjennomføringen og den korte varigheten av tiltaket, vurderer de likevel konsekvensene for friluftslivet som relativt små. Helgeland Kraft Vannkraft skriver at tiltaket ligger i et lite brukt utfartsområde og fyllingsgraden i magasinene uansett vil være lav på denne tiden av året. NVE er enig i disse vurderingene.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Naturmangfold

NVE har gjort søk i Naturbase og Artskart den 23.01.2026. Det er ikke registrert rødlistede arter som kan påvirkes av tiltaket. Statsforvalteren i Nordland vurderer at den planlagte nedtappingen ikke vil berøre særskilte naturverdier i vannforekomsten eller områdene rundt.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket kan gi en begrenset negativ effekt på bunndyrfauna og ørretbestanden, ettersom nedtappingen blir større enn normalt. De forklarer at ørret hovedsakelig oppholder seg i grunne områder og henter næring der. En periode med redusert vanndekt areal kan derfor føre til mindre tilgang på næring og oppholdssteder. Statsforvalteren forutsetter at nedtappingen skjer med så lav hastighet at vannlevende og mobile organismer kan flytte seg til dypere vann og unngå stranding under isen.

Søker opplyser at det er lite fisk i de tre magasinene, og at magasinene allerede er påvirket av varierende vannstand som følge av reguleringen. De mener tiltaket vil ha begrenset og forbigående påvirkning på biologisk mangfold.

NVE vurderer at en senkning av vannstanden nedenfor LRV kan ha negative konsekvenser for fisk, ettersom leveområdet reduseres når mindre areal er vanndekt. Vi mener likevel at tiltaket ikke vil medføre nevneverdig skade på fisk. Eventuelle påvirkninger på vannmiljøet, inkludert bunnhabitat, gyte- og oppvekstområder, vil være midlertidige. NVE forutsetter også at vannstanden skal endres gradvis for å unngå stranding av fisk og andre vannlevende organismer.

Vannforskriften

Fylkeskommunen viser til at tiltaket omfattes av Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion 2022–2027. De mener tiltaket må vurderes etter vannforskriften § 12, og ber NVE avklare om mulige konsekvenser for bunnhabitat, gyte- og oppvekstområder og isforhold kan medføre økologisk skade eller forringelse av miljøtilstanden.

Det omsøkte tiltaket vil berøre vannforekomstene Tovatnet (152-969-L), Envatnet (152-470-L) og Kaldåvatnan (152-45377-L). Alle vannforekomstene er sterkt modifiserte, og har i dag oppnådd miljømålet godt økologisk potensial.

NVE viser til at tiltaket er reversibelt og har begrenset omfang og varighet. Vi forventer derfor ikke at det planlagte tiltaket vil føre til varig eller vesentlig forringelse av miljøtilstanden eller hindre måloppnåelse i de berørte vannforekomstene. Klima- og miljødepartementets *Veiledning til vannforskriften § 12* presiserer at kortvarige endringer hvor tilstanden gjenopprettes etter kort tid, ikke regnes som «forringelse». Vedlikeholdsarbeid er et eksempel på tiltak som kan gi slike kortvarige endringer. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse i denne saken.

NVEs oppsummering og konklusjon

Vedlikehold av vassdragsanlegg har stor samfunnsnytte, og NVE mener noe ulempe for allmenne interesser må kunne aksepteres. Arbeidet må likevel gjennomføres med minst mulig påvirkning på naturmiljø og brukerinteresser. NVE legger til grunn at tiltaket

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

gjennomføres effektivt og uten unødige opphold, og at det informeres lokalt og på relevante nettsider. Etter NVEs vurdering ligger de negative konsekvensene innenfor det som kan aksepteres, sett i lys av at tiltaket er nødvendig for sikker og forsvarlig drift av anlegget. NVE mener at en midlertidig senkning under LRV for Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga ikke er til skade for noen kjente allmenne interesser. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jamfør naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

NVE gir tillatelse etter vannressursloven § 8 til at Helgeland Kraft Vannkraft kan fravike manøvreringsreglementet for Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga, og senke magasinene henholdsvis 6,3 m, 2,2 m og 4,8 m under LRV, i perioden 02.03.2026-23.03.2026. Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Med hilsen

Oscar Østvold

Fagleder

Malin Solheim Olsen

rådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Nordland fylkeskommune

VEFSN KOMMUNE

Røssåga / Toven reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 21, Nordland

HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS - TRULS BARDAL

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.
Du kan anmode om utsatt iverksettelse av vedtaket	Du kan anmode om at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Klage på vedtak om samtykke til ekspropriasjon har utsettende
virkning, med mindre det er truffet vedtak om noe annet.

*Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32, 36
og 42.*